

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa A. K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w S.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 września 2010 r.,

zażalenia powódki na orzeczenie o kosztach, zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 1 kwietnia 2010 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odrzuca zażalenie,**
- 2. oddala wniosek adw. Z. O. o przyznanie mu od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce w postępowaniu zażaleniowym,**
- 3. nie obciąża powódki kosztami postępowania zażaleniowego poniesionymi przez stronę pozwaną.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny – po rozpoznaniu sprawy z powództwa A. K. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w S. o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli, na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego oddalającego powództwo –

wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2010 r. oddalił apelację i zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 2 700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Uzasadniając rozstrzygnięcie o kosztach Sąd Apelacyjny wskazał na wynikającą z art. 98 k.p.c. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz na przepisy § 6 pkt 6 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

W zażaleniu na zawarte w powołanym wyroku postanowienie o kosztach procesu powódka wniosła o jego uchylenie i zwolnienie jej z obowiązku poniesienia zasądzonych na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego w kwocie 2 700 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Termin do wniesienia tego zażalenia jest tygodniowy i liczy się od doręczenia postanowienia, a gdy strona nie zażądała w terminie przepisany doręczenia postanowienia zapadłego na rozprawie – od ogłoszenia postanowienia (art. 394 § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

Powódka, reprezentowana przez pełnomocnika ustanowionego przez sąd w osobie adw. A. H.-M., złożyła w przepisany termin wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego i doręczenie tego wyroku wraz z uzasadnieniem. W dniu 21 kwietnia 2010 r. Sąd Apelacyjny doręczył pełnomocnikowi powódki wyrok z uzasadnieniem, wobec czego tygodniowy termin do wniesienia zażalenia na zawarte w tym wyroku postanowienie o kosztach procesu upłynął z dniem 28 kwietnia 2010 r.

W dniu 7 maja 2010 r. powódka złożyła wniosek o ustanowienie dla niej adwokata. Postanowieniem z dnia 10 maja 2010 r. Sąd Apelacyjny uwzględnił ten wniosek, po czym pismem z dnia 11 maja 2010 r. zwrócił się do właściwej okręgowej rady adwokackiej o wyznaczenie adwokata w celu reprezentowania powódki w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Pismem z dnia 18 maja 2010 r. Okręgowa Rada Adwokacka poinformowała Sąd Apelacyjny o wyznaczeniu dla powódki adw. Z. O., który w dniu 1 czerwca 2010 r. wniósł zażalenie na zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 1 kwietnia 2010 r. postanowienie o kosztach procesu.

W ramach kontroli zachowania wymagań formalnych trzeba stwierdzić, że zażalenie zostało wniesione po upływie przepisane terminu, gdyż przewidziany w art. 394 § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. tygodniowy termin upłynął bezskutecznie z dniem 28 kwietnia 2010 r. Oceny tej nie zmienia wprowadzona przez art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 7, poz. 45) nowa regulacja zawarta w art. 124 § 2 k.p.c., dotyczy ona bowiem ustanowienia adwokata lub radcy prawnego na wniosek zgłoszony przed upływem terminu do wniesienia zażalenia. W niniejszej sprawie natomiast ustanowienie adwokata nastąpiło na wniosek zgłoszony przez powódkę po upływie terminu do wniesienia zażalenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy odrzucił wniesione zażalenie (art. 373 w związku z art. 370, art. 397 § 2, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.) i postanowił o kosztach postępowania zażaleniowego po myśli art. 102 w związku z art. 391 § 1, art. 397 § 2, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., uznając, że za odstępniem od zasady wyrażonej w art. 98 k.p.c. przemawia trudna sytuacja życiowa żalącej, której wyrazem było zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości.

Wobec odrzucenia zażalenia Sąd Najwyższy oddalił wniosek pełnomocnika powódki o przyznanie mu od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 123, z dnia 18 marca 1999 r., I CKN 1046/97, OSNC 1999, nr 10, poz. 178 i z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41).